

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

Анекс Школског програма 2022/2026.

Програм Наставе и учења из Уметности за седми разред основне школе

Циљ учења слободне наставне активности *Уметност* је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Годишњи фонд часова: 36

Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Опште међупредметне компетенције	Назив теме/садржаји	Стандарди
<p>– образложи значај традиционалне визуелне уметности за идентитет народа и појединца;</p> <p>– повеже карактеристичан артефакт са континентом и културом којој припада;</p> <p>– обликује ликовне радове са препознатљивим елементима одабране културе;</p> <p>– опише одабрани продукт визуелних уметности и процес његове израде;</p> <p>– пореди основне одлике традиционалне визуелне уметности два или више народа;</p> <p>– објасни значај и улогу културног наслеђа;</p> <p>– објасни главне карактеристике традиционалне музике на простору Балкана и Србије и њихов међусобни утицај;</p> <p>– прикаже елементе прожимања традиционалне музике различитих народа на простору Балкана на музичким примерима;</p> <p>– презентује традиционалну музику карактеристичну за различите крајеве Балкана и Србије;</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговоран однос према околини</p>	<p>Традиционална визуелна уметност широм света</p> <p>Визуелна уметност народа Аустралије и Новог Зеланда (сликарство аустралијских Аборидина, традиционална тетоважа Маора)</p> <p>Уметност америчких народа (тотеми, керамика, ћилими, корпе)</p> <p>Култура древне Индије, Кине и Јапана (градови, храмови, одећа, писмо)</p> <p>Уметност народа Африке (маске и штитови)</p> <p>Словенска традиција (митологија, симболика и орнаментика)</p>	<p>1.1.1</p> <p>1.1.2.</p> <p>2.1.1.</p> <p>2.1.3.</p> <p>3.1.1.</p> <p>3.1.2.</p> <p>3.1.3.</p> <p>3.1.4.</p>

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

<p>– прикаже начине очувања музичког културног наслеђа;</p> <p>– објасни како савремене технологије утичу на развој музике;</p> <p>– презентује начине промоције музичких дела и догађаја;</p> <p>– прикаже примену музике у другим уметностима;</p> <p>– истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога;</p> <p>– аргументовано искаже утисак о слушаним делима.</p>		<p>Традиционална музичка уметност Балкана и Србије</p> <p>Културно наслеђе (значај и улога)</p> <p>Традиционална музичка уметност Балкана (основне карактеристике у односу на ентитет и међусобни утицаји, сличности и разлике)</p> <p>Традиционална музика Србије (певање, свирање, обичаји, обреди, ношња, кола...)</p> <p>Начини очувања културног наслеђа</p>	<p>1.1.1 1.1.2. 2.1.1. 2.1.3. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4.</p>
--	--	--	---

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

<p>– комуницира учтиво, јасно и аргументовано уз уважавање различитих мишљења, идеја и естетских доживљаја;</p> <p>– проналази, самостално и у сарадњи са другима, релевантне податке и информације користећи савремену технологију;</p> <p>– учествује активно, према сопственим способностима и интересовањима, у истраживачком и радионичком раду.</p>		<p>Модерно доба и музика Савремене технологије и музика.</p> <p>Маркетинг у музици. Примењена музичка уметност.</p> <p>Музичка критика и интервју</p>	<p>1.1.1 1.1.2. 2.1.1. 2.1.3. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4.</p>
---	--	--	---

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

**остваривања,
вредновања
наставе и
Уметности**

**Начини
праћења и
Програма
учења из**

Наставна тема	Остваривање Програма наставе и учења	Праћење и вредновање Програма наставе и учења
Традиционална визуелна уметност широм света	<p>Основна идеја теме је да се ученици упознају са одабраном баштином народа свих континената из области визуелних уметности и културе, при чему је предвиђено да то буду садржаји који нису обухваћени програмом предмета Ликовна култура. Ради постизања динамике наставе и подстицања радозналости и стваралачког мишљења препорука је да се сваки континент представи другим уметничким дисциплинама и да се планирају другачије активности ученика, где је то могуће.</p> <p>Могуће истраживачке теме за ученике су: повезаност прича и слика у култури аустралијских народа; симболи у сликарству аустралијских народа; техника сликања тачкама (dot-painting); слике на кори еукалиптуса (bark-painting); слике на стенама у региону Кимберли; најпознатија дела једног савременог аустралијског сликара инспирисаног традицијом – Клифорд Посум (Clifford Possum Tjapaltjarri) или Квини Мекензи (Queenie McKenzie); значење традиционалне тетоваже та моко (<i>tā moko</i>); старе фотографије становништва Новог Зеланда; стилови традиционалних огртача и њихов утицај на савремену моду; један познати новозеландски уметник – Џорџ Нуку (George Nuku) или Чарлс Фридрик Голди (Charles Frederick Goldie)...</p>	<p>Имајући у виду концепт програма, исходе и компетенције које треба развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа не може се заснивати на класичним индивидуалним усменим и писаним проверама. Уместо тога, наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд.</p> <p>Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак,</p>
Традиционална музичка уметност Балкана и Србије	<p>Основна идеја теме је да се ученици упознају и оснаже за позитиван и одговоран однос према историјском наслеђу у домену традиционалне музике Балкана и Србије са акцентом на међусобан утицај, трајање и очување.</p>	

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

**Модерно
доба и
музика**

У оквиру ове теме ученици могу да истражују развој модерних технологија у служби широке заступљености примењене музике у медијима, односно мултимедијалним уметностима. Ученици упознају сценску музику, музику на филму, позоришту, радију, телевизији и интернету кроз приказивање видео материјала који ће подстаћи истраживачке задатке, презентације, дебате, интервјуе, критике... Препорука је да фокус рада буде на примењеној музици на подручју Србије и то истраживањем музике за филмове/серије српских композитора Зорана Симјановића, Војислава Вокија Костића, Војкана Борисављевића, Горана Бреговића...

У оквиру теме ученици могу да раде на припреми извођење одређене музичке нумере из филма, мјузикла, позоришта..., откривајући повезаност музике и других уметности.

Маркетинг у музици се може истраживати на више начина. Један аспект може бити одговор на питање како одређено дело или музички догађај промовисати (како је то некада изгледало, а како данас...), а други аспект је на који начин избор музике и сама музика утиче на маркетинг неког другог уметничког (или друге врсте) производа. У циљу разумевања значаја музике у рекламама, а у сврху маркетинга (промоције школе, догађаја, хуманитарних акција, локалне заједнице...), ученици истражују одабране рекламе, анализом одабраних доносе суд о улози музике и дефинишу кораке у процесу израде. Ради унапређивања маркетинга школе ученици припремају материјал за израду спота за химну школа/џингла за различита дешавања...), користећи ИКТ.

прихвати другачије мишљење, примени научно, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова. Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са *Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању*. Ученици свакако треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење.

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

Програм Наставе и учења из Цртање, вајање и сликање за 5. и 6. разред основне школе

Циљ учења (назив предмета) је: **Циљ** учења слободне наставне активности *Цртање, вајање и сликање* је да ученик кроз ликовни рад развија стваралачко мишљење и унапређује визуелно опажање, естетичке критеријуме и способност ликовног изражавања.

Годишњи фонд часова: 36

Исходи	Опште међупредметне компетенције	Назив теме/садржаји	Стандарди
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:			

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

<p>– црта креирајући линије различитих вредности комбиновањем материјала, угла и притиска прибора/материјала;</p> <p>– црта према задатом моделу приказујући односе величина које опажа;</p> <p>– илуструје причу, бајку или песму одабраном цртачком техником;</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Предузимљивост и оријентација према предузетништву</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>ЦРТАЊЕ</p> <p>-Својства линија.</p> <p>-Врсте цртежа.</p> <p>-Цртачке технике.</p>	<p>-ЛК.1.1.1. ЛК.1.1.2. ЛК.1.1.3. и ЛК.1.2.3. ЛК.1.3.1. ЛК.1.3.2. ЛК.1.3.3. ЛК.1.3.4. -ЛК.2.1.1. ЛК.2.1.2. ЛК.2.2.2. ЛК.2.2.1. ЛК.2.3.1. -ЛК.3.1.1. ЛК.3.1.2. ЛК.3.2.1. ЛК.3.2.2. ЛК.3.2.3.</p>
---	--	--	---

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

<p>– обликује, према моделу, фигуре од меког материјала стилизујући сложени облик;</p> <p>– обликује, у самосталном и тимском раду, скулптуре или употребне предмете од материјала за рециклажу;</p> <p>– обликује стварне и имагинарне текстуре и облике одабраном цртачком, сликарском или вајарском техником;</p> <p>– изрази цртежом, сликом и скулптуром машту, сећање, емоције, интересовања или утисак о уметничком делу;</p> <p>– обликује употребне предмете примењујући најмање једну хоби технику;</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Предузимљивост и оријентација према предузетништву</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>ВАЈАЊЕ</p> <p>-Својства облика.</p> <p>-Стилизовање облика.</p> <p>-Вајарске технике.</p>	<p>-ЛК.1.1.1. ЛК.1.1.2. ЛК.1.1.3. и ЛК.1.2.3. ЛК.1.3.1. ЛК.1.3.2. ЛК.1.3.3. ЛК.1.3.4. -ЛК.2.1.1. ЛК.2.1.2. ЛК.2.2.2. ЛК.2.2.1. ЛК.2.3.1. -ЛК.3.1.1. ЛК.3.1.2. ЛК.3.2.1. ЛК.3.2.2. ЛК.3.2.3.</p>
---	--	---	---

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

<p>– наслика ликовни рад према задатом или одабраном моделу приказујући тонове које опажа.</p> <p>– изрази цртежом, сликом и скулптуром машту, сећање, емоције, интересовања или утисак о уметничком делу;</p> <p>– обликује употребне предмете примењујући најмање једну хоби технику;</p> <p>– разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор;</p> <p>– чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада;</p> <p>– учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.</p>	<p>Компетенција за учење</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Комуникација</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговоран однос према окоolini</p> <p>Сарадња</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Предузимљивост и оријентација према предузетништву</p>	<p>СЛИКАЊЕ</p> <p>-Примарне, секундарне и терцијарне боје.</p> <p>-Локални тон.</p> <p>-Сликарске технике.</p>	<p>-ЛК.1.1.1. ЛК.1.1.2. ЛК.1.1.3. и ЛК.1.2.3. ЛК.1.3.1. ЛК.1.3.2. ЛК.1.3.3. ЛК.1.3.4. -ЛК.2.1.1. ЛК.2.1.2. ЛК.2.2.2. ЛК.2.2.1. ЛК.2.3.1. -ЛК.3.1.1. ЛК.3.1.2. ЛК.3.2.1. ЛК.3.2.2. ЛК.3.2.3.</p>
---	--	---	---

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

	Одговорно учешће у демократском друштву		
--	---	--	--

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

**остваривања,
вредновања
наставе и
цртања,
сликања.**

**Начини
праћења и
Програма
учења из
вајања и**

Наставна тема	Остваривање Програма наставе и учења	Праћење и вредновање Програма наставе и учења
ЦРТАЊЕ	<p>-вербално- текстуални (кроз разговор и дискусију дефинисање појма линија и њених карактеристика- својстава и врста); -илустративна- корелација са природом и појавом линије у природи; - подстицање на опажање различитих врста и карактера линија у природи; - практично- демонстративни поступак (извлачење линија различитим ликовним техникама на различитим материјалима- меке и тврде оловке на различитим подлогама, хемијске, фломастери); -примена игре као методе учења и приступа задатку; - креирање задатака; - подстицање, коректура (савети које наставник даје у току практичног рада, питања која наводе ученика на промишљање и развијање идеја); -увођење и примена савремених технологија у настави (3Д оловка, апликативни програми за цртање, виртуелна посета пећини Ласко – први цртежи, нпр.); -кооперативно учење; -корелација са наставом информатике и рачунарства (цртање на рачунару); - естетска анализа (изражавање ставова, идеја, мишљења и вредности на позитиван и аргументован начин, тумачење и разумевање уметничког дела/ученичког рада); - вредновање, организовање одељењских изложби.</p>	<p>-вештине ликовног изражавања и разумевање, -примена и вредновање научених поступака и процедура; -рад са различитим врстама ликовних материјала и - рад на различитим врстама ликовних задатака; -уметничко изражавање; -вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и -извођење радних задатака. - одговоран однос према раду и постављеним задацима, -исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање, -активно учествовање у настави, сарадњу са другима</p>

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

ВАЈАЊЕ	<p>- практично- демонстративни поступак (упознавање са вајарским материјалима, демострирање рада у материјалима – глина, глинамол, репродукције 2д и 3д уметничких дела и уочавање разлика); -примена игре као методе учења и приступа задатку - креирање вежби и њихова примена - коректуре и ест. анализе - рад по природи и рад из маште - подстицање, коректура (савети које наставник даје у току практичног рада, - индивидуални, рад у пару и групи са ученицима -питања која наводе ученика на промишљање и развијање идеја); - естетска анализа (изражавање ставова, идеја, мишљења и вредности на позитиван и аргументован начин, тумачење и разумевање уметничког дела/ученичког рада); - вредновање, организовање одељењских изложби.</p>	<p>-вештине ликовног изражавања и разумевање, -примена и вредновање научених поступака и процедура; -рад са различитим врстама ликовних материјала и - рад на различитим врстама ликовних задатака; -уметничко изражавање; -вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и -извођење радних задатака. - одговоран однос према раду и постављеним задацима, -исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање, -активно учествовање у настави, сарадњу са другима</p>
СЛИКАЊЕ	<p>-вербално- текстуални (кроз разговор и дискусију дефинисање сликарских техника и њиховог постанка/ развоја од праисторије до данас); -илустративна- корелација са природом и појава боје као феномена у природи; - подстицање на опажање различитих боја у природи; - практично- демонстративни поступак (упознавање са сликарским материјалима и који ће се користити за одређене технике, демострирање основних сликарских техника – темпере, водене боје); -примена игре као методе учења и приступа задатку (акционо сликарство) - креирање вежби и њихова примена - коректуре и ест. анализе - рад по природи и рад из маште - подстицање, коректура (савети које наставник даје у току практичног рада, питања која наводе ученика на промишљање и развијање идеја); - естетска анализа (изражавање ставова, идеја, мишљења и вредности на позитиван и аргументован начин, тумачење и разумевање уметничког дела/ученичког рада); - вредновање, организовање одељењских изложби.</p>	<p>-вештине ликовног изражавања и разумевање, -примена и вредновање научених поступака и процедура; -рад са различитим врстама ликовних материјала и - рад на различитим врстама ликовних задатака; -уметничко изражавање; -вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и -извођење радних задатака. - одговоран однос према раду и постављеним задацима, -исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање, -активно учествовање у настави, сарадњу са другима</p>

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

Програм Наставе и учења из Музиком кроз живот за пети разред основне школе

Циљ учења слободне наставне активности Музиком кроз живот је да ученик развија стваралачко и креативно мишљење кроз практичан рад, мотивацију, интелектуални, социјални, емоционални и морални развој, свест о сопственом здрављу, опажање, осетљивост за естетику, радозналост и самопоуздање како би био оспособљен за креативно решавање проблема и имао одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

Годишњи фонд часова: 36

Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Опште међупредметне компетенције	Назив теме/садржаји	Стандарди
---	---	----------------------------	------------------

<p>-примењује динамичко нијансирање при извођењу музичких дела;</p> <p>– препознаје елементе динамике у свакодневном животу;</p> <p>– анализира врсте такта и ритам у уметничким делима;</p> <p>– препознаје боју тона у складу са садржајем композиције;</p> <p>– изводи композиције домаћих и страних аутора самостално и у групи, користећи глас, покрет и инструменте;</p> <p>– изводи двогласне и трогласне композиције домаћих и страних аутора;</p> <p>– исказе своја осећања у току извођења музике;</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Комуникација</p> <p>Сарадња</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p> <p>Проширивање знања о музичким елементима.</p> <p>Изражајна својства динамике.</p> <p>Врста, карактер и примена темпа.</p> <p>Тон: боја и текстура</p> <p>Ритам: дводелни, троделни, четвороделни и мешовити.</p> <p>Повезивање звука и ритма.</p> <p>Примена динамике, темпа и ритма у свакодневном животу</p> <p>Проширивање искуства ученика у коришћењу различитих музичких средстава за рад у процесу музичког изражавања и обликовања;</p> <p>Индивидуално и групно певање. Двоглас. Троглас.</p>	<p>1.1.1</p> <p>1.1.2.</p> <p>2.1.1.</p> <p>2.1.3.</p> <p>3.1.1.</p> <p>3.1.2.</p> <p>3.1.3.</p> <p>3.1.4.</p>
--	--	--	--

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

<p>– примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;</p> <p>– учествује у манифестацијама;</p> <p>– користи различите технике телесних перкусија самостално и у групи;</p> <p>– примењује технике правилног дисања у свакодневном животу.</p>	<p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговоран однос према околини</p>	<p>ТЕЛО КАО МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТ</p> <p>Синхронизација различитих менталних и физичких капацитета.</p> <p>Координација различитих менталних и физичких капацитета</p> <p>Правилно дисање.</p> <p>Концентрација.</p> <p>Говор тела.</p> <p>Јачање одређених делова тела. Рефлекс. Пажња.</p> <p>Брзина реаговања на различите захтеве из окружења.</p> <p>Развој свесности о нашем телу, контроли покрета и јачању мишића, као и бољој координацији и балансу.</p> <p>Стимулација и активација организма на психомоторном и когнитивном нивоу.</p>	<p>1.1.1</p> <p>1.1.2.</p> <p>2.1.1.</p> <p>2.1.3.</p> <p>3.1.1.</p> <p>3.1.2.</p> <p>3.1.3.</p> <p>3.1.4.</p>
---	--	--	--

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

		Истраживање унутрашњег ритма и звука свога тела. Body percussion.	
--	--	--	--

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

		<p>КРИТИЧКО МИШЉЕЊЕ КРОЗ МУЗИКУ</p> <p>Технике критичког мишљења. Дрво проблема. Дебата. Шест шешира. Мозгалица. Трибине.</p> <p>Вештине критичког мишљења: комуникација, сарадња, препознавање проблема, решавање проблема.</p> <p>Вештина постављања питања: меморијска, транслацијска, интерпретацијска, аналитичка, синтетичка, евалуацијска.</p> <p>Обликовање оригиналног мишљења.</p> <p>Музичка критика. Анализа композиције</p> <p>Развијање способности и интересовања за целоживотно образовање.</p>	<p>1.1.1 1.1.2. 2.1.1. 2.1.3. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4.</p>
--	--	--	---

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

базира на
уџбеника и
материјала

Програм се не
коришћењу
дидактичких
који су

специјализовано за њих направљени, већ се ученици подстичу да користе што различитије изворе информација и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге у процесу проналажења релевантних информација.

У Шапцу, јул 2023. године

Наставник: Иван Марковић

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

**остваривања,
вредновања
наставе и
Музиком кроз**

**Начини
праћења и
Програма
учења из
живот**

Наставна тема	Остваривање Програма наставе и учења	Праћење и вредновање Програма наставе и учења
--------------------------	---	--

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

Извођење
музике

У реализацији слободне наставне активности *Музиком кроз живот*, у складу са могућностима школе и креативностима наставника, треба инсистирати на већој афирмацији тематских јединица у области Извођење музике. Нагласити и инсистирати на индивидуалном емотивном доживљају при извођењу музичких дела кроз рад на различитом садржају традиционалне и уметничке музике, које су примерене гласовним могућностима и узрасту ученика. Пожељно је повезивање садржаја песама са садржајима осталих наставних предмета уколико је могуће (ученици и школа, годишња доба, празници и обичаји, завичај и домовина, природа и околина, животиње...).

Сваки аспект извођења музике има непосредан и драгоцен утицај на развој ученика. Читање с листа једноставног ритмичког записа активира највећи број когнитивних радњи, развија дугорочно памћење, осетљивост за друге учеснике у музичком догађају (тимски рад, толеранција) и fine моторичке радње. Квалитетно музичко изражавање има значајан утицај на психу ученика, а самим тим и на капацитет и могућност свих видова изражавања. Уједно је важно да кроз извођење музике, а у оквиру индивидуалних могућности ученика, подстиче и развијање личног стила изражавања.

Кроз индивидуално и вишегласно гласовно и инструментално извођење инсистирати на поставци тона, интонацији, правилном дусању, агогици, дикцији, ритму, динамици, поштовању различитости у групном раду (ансамблу)...Елементе музичке писмености треба обрађивати кроз одговарајуће музичке примере и композиције, од нотне слике и тумачења према звуку.

Репертоар одређује наставник сходно саставу и узрасту групе ученика, поштујући мишљење и жеље ученика, узимајући у обзир одговарајућа дела домаћих и страних аутора разних епоха и стилова, тематски разноврсне и усклађене са применом.

Имајући у виду концепт програма, исходе и компетенције које треба развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа не може се заснивати на класичним индивидуалним усменим и писаним проверама. Уместо тога, наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд.

Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова. Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Ученици свакако треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење.

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

Тело као
музички
инструмент

У оквиру ове теме обједињене су три групе вештина: когнитивне, социјално-емоционалне и организационе. Зато већ у процесу увођења у тему треба изабрати примере на којима ће ученици схватити сложеност коришћења тела као инструмента и сам значај бављења овом темом.

У процесу реализације програмских садржаја наставник треба да уведе ученике у одређену тему, кроз кратки теоријски приказ или аудио-видео запис, на сам значај коришћења тела као инструмента, а затим да их кроз конкретне задатке усмери на истраживање које може да се односи на различите аспекте деловања. Сам здравствени аспект кроз побољшање концентрације, техника дисања, развијање самопоуздања, контроли покрета, јачање мускулаторног система, различитих стимулација и уопштено свесности о своме телу, обрадити кроз предавања у којима ће учешће узети и ученици.

За почетак рада предлаже се примена лаганијих примера, као што су тапшалице и бројалице, како би се ученици ослободили и испробавали могућности свога тела као инструмента. Пожељно је да се у почетку ученицима да слобода у креирању ритмичке пратње, како би спознали своје индивидуалне могућности.

У циљу упознавања извора као грађе за истраживање елемената и техника телесних перкусија, може да се остварује и кроз посете појединим институцијама, као и гостовања експерата у школу.

Материјала и готових аранжмана за ову тему има на YouTube каналу, тако да у зависности са интересовањима ученика и креативности наставника, може да се користи у настави, а ученике треба оснаживати и осамосталити да сами праве аранжмане или импровизују већ постојеће.

Резултати истраживања у овој области могу бити полазиште за примену вршњачке едукације кроз умрежавање ученика истог или различитог узраста. Ученици стечена знања из ове области такође могу презентовати ученицима првог циклуса основног образовања, преузимајући улогу вршњака ментора. нацији са осталим начинима рада, поготово када постоји изазов значајнијег (нпр. емотивног).

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

	експонирања ученика, као вид премошћавања стидљивости или анксиозности.	
--	---	--

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

Критичко мишљење	<p>После увода наставника у музичку критику као вида уметничке критике ученике треба кроз разговор навести да сами или истраживањем дођу до података који ће им дати одговоре на различита питања као што су: шта је то што музичку критику одваја од извештавања, шта може бити предмет уметничке критике, ко може бити музички критичар и који су објективни за разлику од субјективних аспеката музичке критике; који је значај музичке критике за извођача, публику, музикологе...Ова тема треба да резултира музичком критиком који ће ученици у улози музичког критичара написати након посете неком концерту, или слушања одређене композиције/извођача на часу.</p> <p>Основна идеја теме је да се код ученика развија конструктивно размишљање путем критике, стварање атмосфере где ученици сами постављају питања. Типови питања којима се доводи до развоја критичког мишљења: <i>меморијска</i>, где се траже чињенице, <i>транслацијска</i>, где се тражи преобликовање информација, <i>интерпретацијска</i>, где се установљавају везе између идеја, чињеница, дефиниција, вредности, <i>аналитичка</i>, где се доводи у сумњу и која траже додатна објашњења, <i>синтетичка</i>, уз које се креативно решавају проблеми помоћу оригиналног мишљења или могућих алтернатива, <i>евалуацијска</i>, где се долази до закључка о добром или лошем и где се заузима став.</p> <p>Коришћењем различитих метода и техника, као што су шест шешира, дрво проблема, грозд техника и многе друге, наставник приближава ученицима решење проблема који је у почетку изгледао нерешив. Након тога се приступа анализи музичког дела, изведеног или слушаног, користећи научена питања и технике критичког мишљења, које резултирају доношењем појединачног и групног мишљења/става. Потребно је нагласити појединости до којих се долази на основу опсервирања. Тако ученици уочавају доминантна својства по којима су музички инструменти одабрани, изражајни ефекти примењени, музички облици препознатљиви, затим постепено проучавају сложеније облике. На исти начин, поступно проучавају природу, окружење, жива бића и вербално и визуелно изражавају и пореде утиске, те самостално доносе ставове</p>	
------------------	--	--

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

Програм Наставе и учења из слободне наставне активности Моја животна средина за осми разред основне школе

Циљ учења (назив предмета) је: да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.

Годишњи фонд часова: 34 часа

Исходи	Опште међупредметне компетенције	Назив теме/садржаји	Стандарди
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:			

<p>– образложи избор теме/истраживања из области одрживог развоја, циљ и план рада користећи вештину јавног говора;</p> <p>– формулише истраживачки задатак;</p> <p>– планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља;</p> <p>– прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора;</p> <p>– прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником;</p> <p>– користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања;</p> <p>– вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада;</p> <p>– учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и одрживом развоју;</p> <p>– повеже значај очувања животне средине са бригом о сопственом и колективном здрављу;</p> <p>– одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу;</p> <p>– користи језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет;</p>	<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>	<p>ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК</p> <p>Еколошки отисак. Биокапацитет.</p> <p>Еколошки дуг. Одрживи развој</p> <p>Еколошко право.</p> <p>УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ</p> <p>Врсте отпада. Управљање отпадом. Комунални отпад.</p> <p>Депонија.</p> <p>РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА</p> <p>Секундарне сировине: папир, уља у исхрани, текстил, пластика.</p> <p>Предности и недостаци поновне употребе добара и сировина.</p> <p>3Р правила.</p> <p>ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ</p> <p>Извори енергије.</p> <p>Енергетска ефикасност. Обновљиви извори енергије.</p> <p>Предности и недостаци обновљивих извора енергије.</p>	
---	---	---	--

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

Извори енергије.

Енергетска ефикасност. Обновљиви извори енергије.

Предности и недостаци обновљивих извора енергије.

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

<p>– сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу;</p> <p>– критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи.</p>			

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

остваривања,
вредновања
и учења из
наставне
животна средина

Начини
праћења и
Програма наставе
слободне
активности Моја

Наставна тема	Остваривање Програма наставе и учења	Праћење и вредновање Програма наставе и учења
--------------------------	---	--

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“
Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

**ЕКОЛОШК
И ОТИСАК
И
ОПСТАНАК**

У активностима за достизање исхода акценат треба да буде на истраживању појмова биокапацитет и еколошки дефицит на интернету и у литератури. Ученици ће стећи сазнања о томе шта се подразумева под еколошким дугом и зашто се обележава међународни еколошки значајан датум Дан еколошког дефицита. На тај начин упутиће се у потешкоће које прате човечанство (како производити храну и како се снабдевати енергијом). Даље учење може да се настави кроз друштвену игру, у групама, тако да таблу за игру и правила осмишљавају сами. Таблу могу да праве користећи једно од „Р-правила“ (нпр. поновна употреба одбачених материјала), као што се може видети у кратком филму: <https://www.dailymotion.com/video/x2z91xz>. Игра треба да буде у вези са темом (победник је онај који не прекорачи еколошки дуг; игра може да има и картице са питањима у вези са еколошким отиском; више фигурица на табли може да доведе до потешкоћа за играча, како би се приказао проблем пренасељености итд.), а циљ је да ученици савладају основне појмове о еколошком дефициту и да схвате проблеме који настају услед еколошког дуга. Потребно је најпре обрадити појам еколошког отиска и његову сврху (које информације и увиде пружа појединцу, породици и друштву). Потом ученици рачунају еколошки отисак на онлајн наменском калкулатору: <https://www.footprintcalculator.org/>. У паровима праве табеле у које ће уносити податке за сопствени еколошки отисак, али и еколошки отисак замишљених личности, које ће разврставати по унапред осмишљеним критеријумима. Веома је значајно да критеријум осмисле, односно одаберу самостално, тј. у договору са својим паром. На пример, ако је критеријум превоз до посла, могу упоређивати еколошке отиске особа које користе сопствени аутомобил, градски превоз или бицикл, или, уколико је критеријум исхрана, да упоређују особе са здравим навикама у исхрани, са особама које се хране у ресторанима брзе хране, вегетаријанцима итд. Податке до којих су дошли представљају одељењу табеларно и уз помоћ графика и сви заједно изводе закључке, али и предлоге како да се смањи еколошки отисак.

Имајући у виду концепт програма, исходе и компетенције које треба развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа не може се заснивати на класичним индивидуалним усменим и писаним проверама. Уместо тога, наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, документују итд.

Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

Достизање исхода може да се оствари у радионичарском раду за смањење еколошког отиска. Ученици у групама проналазе ликовне приказе еколошког отиска (пример: <https://i.pinimg.com/564x/45/9d/d5/459dd5aa24b7c7136670b97564771b1f.jpg>), а онда и сами треба да осмисле и реализују своју идеју како да тај еколошки отисак смање (кроз корекцију сопствене исхране или избегавањем супстанци које изазивају болести зависности). Свој рад могу да насликају и направе у виду панора или да направе онлајн инфографик, попут: https://www.canva.com/design/DAEXi7I_bXk/oIvzsCio7wy_uJTxKIq9jw/view?utm_content=DAEXi7I_bXk

Право на животну средину припада основним људским правима, па тако је и основно право детета. Ђаци могу да погледају снимак где добијају основна сазнања о еколошком праву: <https://rtsplaneta.rs/video/show/1426836/>. Ту ће сазнати који су циљеви одрживог развоја које су прописале Уједињене нације. Наставници могу да користе и приручник Зелени пакет (GreenPack_SB_Dec2012). Ученици треба да формирају парове и сваки пар треба да се определи за један од циљева и да истраже приче из живота или медија које су у вези са њим. Потом ће представити ту причу целом одељењу и тада се организује дебата: једна половина одељења заступа став да су ту прекршена људска права, а друга заступа став да нису и аргументују своје ставове. Групе могу да упореде развијеност циљева одрживог развоја једне високо развијене државе и ниско развијене државе, висок и низак животни стандард и дођу до сазнања који од циљева се најспорије развија у тим земљама.

За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са *Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању*. Ученици свакако треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење.

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

**УПРАВЉА
ЊЕ
ОТПАДОМ**

Ученици се баве темом решавања проблема отпада (депоније, мелиоризација земљишта, спаљивање отпада и рециклажа). Све групе добијају потребан материјал, истражују литературу и претражују интернет. За остваривање исхода у реализацији ове теме потребно је обрадити класификацију отпада према: врсти материјала од којег је направљен (лим, пластика, стакло, органски...), према изворима настајања (кућни, индустријски, медицински...) или према критеријуму који ученици сами одреде, претходно информишући се о томе какве врсте отпада могу бити. Своје резултате представљају табеларно. Такође, потребно је да истраживањем сазнају шта се подразумева под појмом „управљање отпадом” и да представе нека решења како се отпадом управља у другим државама.

Ученици ће стечена знања о управљању отпадом (посебну пажњу обратити на комунални отпад), најпре применити у свом домаћинству уз подршку чланова своје породице, а касније реализовати у школском простору. Своја искуства ученици ће поделити са млађим ученицима школе, породицом и локалном заједницом, тако што ће направити пано са илустрованим ситуацијама (или фотографијама које су сами направили) како се правилно поступа са отпадом.

У оквиру ове теме ученици могу да истраже које институције у локалној заједници су надлежне за решавања проблема отпада, да остваре сарадњу са тим институцијама, тако што ће направити интервјуе са представницима тих институција и на тај начин направити подкасте на Јутјубу или чланке за школски часопис.

У оквиру ове теме задатак ученика је да у својој школи промовишу значај класификовања отпада (органски, папир, пластика) и осмисле кампању промовисања правилног поступања са отпадом у својој школи. То могу урадити тако што ће у групама осмислити назив кампање, лого и паролу и то пропатити ликовним презентацијама, видео клиповима, презентацијама, стрипом. Надаље ће описивати циљ и реализацију своје кампање. Заједно са другим групама анализирају колико је њихова кампања реална и колико може бити успешна. Дискутују о могућим потешкоћама да се кампања спроведе, као и о могућим позитивним ефектима које она може да произведе. У разговору са својим другарима кориговаће слабе стране своје кампање, те проналасити нове начине како да она буде што успешнија, односно масовнија.

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

**РЕЦИКЛА
ЖА,
РЕМЕДИЈА
ЦИЈА И
ПОНОВНА
УПОТРЕБА
ДОБАРА И
СИРОВИНА**

За остваривање исхода и у реализацији ове теме потребно је представити све могућности смањења отпада (тзв. Р-правила на енглеском говорном подручју). Ученици се деле у групе и свака има другачији задатак: једна да рециклира, друга да врши ремедијацију, а трећа да осмисли идеју како да поново употреби отпад за неку другу сврху (практичан рад је пожељан). Све групе добијају исти материјал (папир, пластику, органски отпад итд.), односно исти отпад, али ће претраживањем интернета и литературе налазити начине како да га третирају у складу са активностима своје групе. Кроз рад, одговориће на бројна питања: На који начин можемо добити папир? Како на животну средину утиче бацање штампаног папира на депонију? Како настају уља која се користе у исхрани? Како употреба истог јестивог уља више пута у припремању хране утиче на здравље људи? Да ли се употребљено уље у домаћинству и ресторану може још једном користити и у које сврхе? Како добијамо текстил? Како на животну средину утиче производња памука? Шта су банке одеће? Како рециклажа текстила утиче на животну средину? Како настаје пластика? Како производња пластике утиче на животну средину? Зашто пластичне кесе мењамо биоразградивим? Где можемо употребити рециклирану пластику? Шта је ремедијација? Који су добри примери праксе ремедијације? Које су предности а који су недостаци поновне употребе добара и сировина?

Ученици у групама могу да направе пано, стрип или филм (<https://www.youtube.com/watch?v=BXHPNgww5Q8>) о „животу једне конзерве“. Шта се дешава ако конзерва заврши на депонији или водотоку или у рециклажном центру. Да би урадили овај рад потребно је да истражују шта се дешава са одбаченим конзервама, али и да разумеју зашто је неопходно рециклирање конзерви и других материјала. Такође, могу да праве паное на теме: колико дуго одређени пластични производи остају у природи (<https://www.wwf.org.au/Images/UserUploadedImages/408/img-lifecycle-of-plastics-infographic-1000px.jpg>) или да упоређују колико се воде и енергије утроши на израду новог папира и на његову рециклажу.

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

**ОБНОВЉИ
ВИ ИЗВОРИ
ЕНЕРГИЈЕ**

За достизање исхода треба искористити већ стечена знања ученика о обновљивим и необновљивим изворима енергије, али и знања из географије и вештине стечене на техници и технологији за радионичарски рад о изворима енергије. Ученици у групама раде на немим картама означавају места у Србији и другим државама у којима се користе обновљиви извори енергије (за означавање се могу користити и 3Де модели; ручно израђене ветрењаче и соларни панели, на пример). Свака група добија задатак да ради на другој држави и потом презентују своје радове и упоређују колико која држава користи обновљиве, а колико необновљиве изворе енергије.

Ученици могу да учествују у дебати на тему колико су обновљиви извори енергије добри и лоши по животну средину. Како би што успешније учествовали у дискусији, треба претходно да се припреме и да на интернету и литератури пронађу о каквом се извору енергије ради, које су његове добре и лоше стране и у којој мери је развијена технологија која такве изворе користи. Правила којих треба да се придржавају у дебати је да користите аргументе, а не мишљење, да буду парламентарни и саслушају аргумент противника на који онда могу да дају контрааргумент.

Треба обрадити појам енергетске ефикасности и зашто је она значајна, а може се радионичарски урадити заједно са начинима штедње енергије тако да ђаци цртежима или фотографијама своје околине упоређивати одрживу и неодрживу потрошњу енергије. На једном онлајн зиду ће бити примери одрживог коришћења (штедљива сијалица, искључен ТВ док ради компјутер итд.), а на другом контрапримери (обичне сијалице, укључени разни апарати истовремено).

Такође, ђаци могу правити промотивне постере за активност коју организује WWF „Sat за нашу планету” (https://www.wwfadria.org/sr/ukljuci_se/sat_za_nasu_planetu/), као и да осмишљавају активности (старе дечје игре које су се играле пре појаве интернета, свирање гитаре и сл.) које се тад могу уприличити.

Ђаци у групама истражују енергетски ефикасне грађевине у свету, дају своје идеје и у корелацији са предметом „техника и технологија” праве макете таквих грађевина. Макете могу бити и динамичне, попут фонтане која никад не пресушује:

https://www.youtube.com/watch?v=K49QOM_B8dA

ОШ „ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ“

Жике Поповића 20.

15000 Шабац

Србија

Телефон: 015-343-154,

Фах: 015-342-910

Пиб: 100086143

Матични број: 07168373

Е-mail:

osobrenovicjevrem@gmail.com

selovaplanovi@gmail.com

w.w.w.osjevremobrenovic.edu.rs

--	--	--